

Øvelser og vejledninger til billedscanning, billedredigering og PDF

Adobe PhotoShop CS5
Adobe Acrobat 9 Professional

IT-undervisningen
BA 1. semester 2010

© Margit Grønborg
ASB Media
ASBSS, Aarhus Universitet

Indhold

[Øvelse 1 - Simpel billedredigering](#)

[Øvelse 2 - Farveændring, fritlægning af motiv og samkopiering af billeder](#)

[Øvelse 3 – Udjævning af skarpe kanter](#)

[Øvelse 4 - Tekst på billeder](#)

[Øvelse 5 - Fjern røde øjne](#)

[Øvelse 6 - Arbejd med lag](#)

[Øvelse 7 - Filtre og lag](#)

[Øvelse 8 – Pop Art](#)

[Adobe Acrobat - PDF](#)

[Oprettelse af PDF-dokument fra MS-Office-programmer](#)

[Oprettelse af PDF-dokument fra andre programmer](#)

[Øvelse 9 – Oprettelse af et PDF-dokument fra flere forskellige dokumenter](#)

Øvelse 1 - Simple billedredigering

1. Start PhotoShop (Adobe Design Premium CS5) og åbn billedet **chris** fra N-drevet (Transit på Bilbo (N:)) Vælg *File – Open* og IKKE Open As.
2. Afprøv forskellige værktøjer i PS, fx:

Rotate

Image – Image Rotation – afprøv de forskellige muligheder.

Resize

Image – image size – fx under Pixel Dimensions (evt. procentvis ændring) eller Document Size (cm).

I feltet Resolution kan billedets opløsning ændres. Hvis fx et billede bliver meget lille, når det printes ud, selv om det ser fint ud på skærmen, kan det skyldes, at opløsningen er meget høj i forhold til, hvad billedet skal bruges til og i forhold til billedets fysiske størrelse. Højopløste billeder fylder også meget.

Der gælder følgende "tommelfingerregler" for billedopløsning:

Billeder til brug på skærmen	mellem 72 og 96 ppi (pixels pr. tomme)
Billeder beregnet til tryk i avis	mellem 85 og 150 ppi
Billeder til udskrivning på en laserprinter	150 ppi
Billeder til udskrivning på en inkjetprinter	mellem 180 og 225 ppi
Billeder beregnet til tryk på et (offset-)trykkeri	300 ppi eller mere

Beskær/crop

Vælg beskæringsværktøjet på Tool-paletten

Klik og træk diagonalt med musen over billedet, og dobbeltklik i det markerede, når du har lavet det udsnit, du ønsker at beholde.

Zoom

Vælg zoom-værktøjet på Tool-paletten

Zoom ændrer ikke billedets aktuelle størrelse. Hold Alt-tasten nede for at zoome ud igen (- i forstørrelsesglasset).

Brightness/Contrast (eksempelbillede: chris)

Hvis det indscannede billede er lidt mørkt kan man justere lys- og kontrastforholdet under punktet *Adjustments* på menuen *Image, Brightness and Contrast* eller *Shadow/highlight*.

Ret motivet op (eksempelbillede: fyr)

Er motivet skævt kan man rette billedet op ved at vælge hele billedet med *Select – All*. Dernæst vælges *Edit - Free Transform* og ret motivet op ved at føre musen uden for markeringen omkring en af firkanterne, til musen skifter udseende til en buet pil:

Man kan også, med CTRL-tasten holdt nede, trække i hjørnemarkeringerne for at rette billedet op. Slut af med at beskære billedet (Crop).

Filter

Der er utrolig mange muligheder for at lave billeder om til rene kunstværker i PhotoShop! Prøv med et af de mange filtre på billedet **Tiger**, fx: *Filter - Liquify*

3. Når du er tilfreds med billedets udseende, gemmer du i jpg- eller tif-format for at kunne indsætte billedet i et Word-dokument eller en PowerPoint-præsentation.

Øvelse 2 - Farveændring, fritlægning af motiv og samkopiering af billeder

Kopier billederne **vand** og **gummiand** fra N-drevet, mappen PhotoShop, til dit eget drev (S:) og åbn dem i PhotoShop.

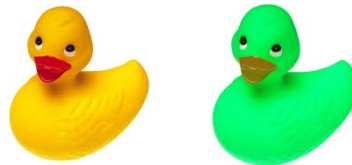
Kan du ikke se begge billeder, vælg da fra menuen *Window – Arrange – Float All in Windows*.

Zoom evt. til 100% størrelse for at kunne bedømme størrelsesforholdet mellem de to billeder. Du kan vælge samme zoom-værdi på de to billeder ved at klikke på det ene billede og dernæst vælge menuen *Window - Arrange - Match Zoom*.

Alternativt kan man på hvert billede dobbeltklikke på zoomværktøjet.

1. Start med at ændre farven på gummianden til fx grøn:
 - a. Vælg menuen *Image – Adjustments – Replace Color*.
 - b. I den dialogboks, der kommer frem, markerer du knappen *Image* under motivet.
 - c. Opsaml med pipetteværktøjet den mest markante gule farve på gummianden.
 - d. Under overskriften *Replace* kan du vælge erstatningsfarve ved at trække i skydepanelerne i *Hue* (farvetone), *Saturation* (farvemætning) og *Lightness* (lysstyrke).
 - e. Vælg dernæst værktøjet og marker de øvrige gule nuancer, så hele anden bliver grøn. Klik OK.
Se også [øvelse 8](#).

2. Dernæst skal du fritlægge gummianden:
 - a. Vælg "tryllestaven"/Magic Wand på Tool-paletten, og vælg evt. *Tolerance* på 30 – jo større værdi, jo større farveområde medtages i markeringen.
 - b. Klik i det hvide område. Tilstødende områder kan evt. inkluderes i afmærkningen ved at holde Shift-tasten nede samtidig med, at der klikkes med tryllestaven i området. Kommer der et for stort område med i markeringen kan man med Alt-tasten holdt nede ekskludere et markeret område, fx det hvide i gummiandens øjne.
 - c. Vælg baggrundsviskelæder og indstil evt. tykkelsen og formen på viskelæderet. Visk baggrunden ud – vær opmærksom på "helligdage" i de skaktern, der fremkommer.

Alternativt kan man vælge værktøjerne Quick Selection eller Magic Eraser

3. Reducer dernæst størrelsen på billedet:

Image – Image Size – brug fx indstillinger af bredden i % af originalen. Er størrelsen ikke som ønsket, vælg da fortryd før nyt forsøg.

4. Kopier gummianden over på det andet billede:
 - a. Vælg det firkantede markeringsværktøj på Tool-paletten.
 - b. Tegn diagonalt med musen en firkant rundt om motivet.

- c. Vælg menuen *Edit – Copy*.
- d. Klik på billedet *vand* og vælg *Edit – Paste*. Gummianden placeres nu på et nyt lag.
- e. Vælg flytteværktøjet på Tool-paletten og flyt gummianden til personens højre hånd.

5. Klik på det oprindelige gummiand-billede og rotér billedet 180°.
6. Sæt den spejlvendte gummiand på *vand*-motivets anden hånd ved at gentage punkt 4.
7. Alternativt kan man indsætte anden fra punkt 4 igen (*Edit – Paste*), hvorved fremkommer endnu et lag med en and. Med det nye lag markeret vælges *Edit – Transform – Flip Horizontal*. Flyt anden på plads med flytteværktøjet.
8. Brug kloningsstempet på Tool-paletten til at fjerne skyggen under personens arm:
 - a. Klik på baggrundslaget på Layerpaletten og vælg kloningsværktøjet.
 - b. Hold Alt-tasten nede og klik på det område af havet, som skal klones.
 - c. Indstil evt. værktøjets størrelse og form på Egenskaber-paletten og overmal skyggen med venstre mustast holdt nede – vær omhyggelig omkring konturen af personen.

Det kan være nødvendigt at vælge nye kloningsområder ind imellem for at få fjernet hele skyggen.

9. Gem billedet i .jpg-format på S-drevet.

Øvelse 3 – Udjævning af skarpe kanter

Foretag en lignende samkopiering af billederne **vand** og **klit**:

1. Beskær **vand**-billedet, så der kun er lidt baggrund omkring motivet.
2. Marker baggrunden med tryllestaven Magic Wand eller med Quick Selection tool. Foretag indstilling af hhv. Tolerance og Brush Diameter. (Bruger du Quick Selection Tool klik da evt. også på knappen Refine Edge.) Visk evt. baggrunden ud.
3. Vælg menuen *Select – Inverse*, således at personen er markeret i stedet for baggrunden.
4. Foretag en udtynding af markeringen, således at der ikke kommer så skarpe kanter omkring motivet, når det indsættes i det andet billede:

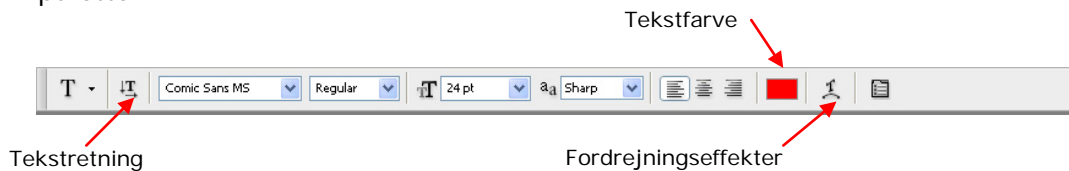
Vælg – stadig med motivet markeret - menuen *Select – Modify – Feather...* og vælg fx 5 pixel. (Dette kan evt. være klaret under pkt. 2 – parentesen.)
5. Kopier markeringen og sæt motivet ind på billedet **klit**. Vælg fortryd på begge billeder, hvis udflydningen bliver for markant, og prøv med andre indstillinger.
6. Afkrydsning i feltet Anti-alias (Magic Wand) i forbindelse med afmærkninger kan i andre tilfælde klare den samme udjævning af skarpe kanter.
7. Flyt motivet med flytteværktøjet til den ønskede position, og kopier dernæst motivet ved at holde Alt-tasten nede, samtidig med at du trækker i motivet. Placer et antal ens badegæster i klitterne – læg mærke til, at der oprettes nye lag på layerpaletten.
8. Gem evt. billedet på dit eget drev.

Øvelse 4 - Tekst på billeder

Det er muligt at skrive og indsætte forskellige teksteffekter på et billede i PhotoShop. Teksten består af pixels og får samme opløsning som billedet, og når man zoomer ind, kan man se bogstavernes takkede kanter. Der bevares dog vektorbaserede tekstomrids i programmet, som bruges, hvis teksten skaleres. Teksten tilføjes automatisk på et nyt lag.

1. Åbn det ønskede billede.
2. Vælg tekstværktøjet på Toolpaletten og afprøv forskellige tekst-attributter på Egenskaber-paletten:

3. Klik (eller træk for at lave en tekstboks), hvor du ønsker at have teksten stående, og skriv den ønskede tekst. Gem evt. billedet.

Øvelse 5 - Fjern røde øjne

1. Find et billede på Internettet, hvor motivet har røde øjne (søgeord fx redeye).
2. Åbn billedet i PhotoShop og zoom godt ind på det ene øje.
3. Vælg Røddøje-værktøjet på Tool-paletten.
4. Klik i centrum af den røde pupil, og PS erstatter den røde pupil med en mere naturlig sort farve. Er resultatet ikke som ønsket, kan der justeres på pupilstørrelse og mørkhedsgrad på Egenskaber-paletten.
5. Korriger det andet øje på tilsvarende måde og gem evt. billedet.

Øvelse 6 - Arbejd med lag

I denne øvelse skal du lave et banner, der skal kunne indsættes på et website, som fx de nedenstående

Du skal arbejde med flere lag i billedet: et baggrundslag, et motivlag, et "udtyndingslag" og et tekstlag. Anvend Layer-paletten, som skal være synlig på PhotoShop-skrivebordet.

Fremgangsmåde (eksempel: Victory-banneret):

1. Start med at åbne et nyt billede, hvor du skal lave banneret (*File – New*). Størrelsen på banneret skal være fx 700 x 120 pixel, baggrundsfarven hvid. Vælg passende opløsning.

2. Åbn dernæst det billede, der skal indsættes på banneret, fx **troy** fra N-drevet eller et andet, du finder på nettet.

3. Nu skal du vælge en fyldfarve i stedet for den hvide til banneret. Klik på det hvide billede og vælg Pipette-/Eyedropper-værktøjet på Tools-paletten og saml den ønskede farve op fra det andet billede (**troy**). Farven bliver nu synlig som forgrundsfarve på Tools-paletten (Foreground color). Du kan også opsamle en baggrundsfarve ved at klikke på baggrundsfarve-feltet og samle endnu en farve op fra motivbilledet.

Senere vil du kunne veksle mellem de to farver som udfyldning ved at taste CTRL + Backspace for at vælge baggrundsfarven og ALT+ Backspace for forgrundsfarven.

4. Udfyld det hvide billede med den opsamlede farve ved hjælp af Fyld-/Paint Bucket-værktøjet (eller hhv. CTRL + Backspace og ALT + Backspace).

5. Klik på billedet med det motiv, der skal indgå på banneret (**troy**) og foretag evt. en beskæring og reducere størrelse.

6. Nu skal kanterne udviskes omkring den del af motivet, du ønsker at sætte ind på banneret:

a. Vælg værktøjet *Rectangular Marquee Tool* og sæt på Egenskaber-paletten *Feather*-værdien til fx 50 px.

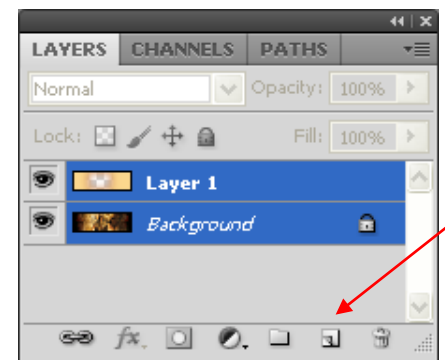

b. Tegn en firkant om den del af motivet, der skal over på banneret.

c. Vælg menuen Select – Inverse.

d. På Layer-paletten vælges ikonet for nyt lag (se pilen), som får navnet Layer 1.

e. Tryk – mens Layer 1 er markeret – på CTRL + Backspace eller ALT + Backspace for at vælge den samme overgangsfarve, som du valgte på banner-billedet. Dette kan evt. gøres flere gange for at få mere farve/en bedre udfyldning af kanter.

f. Fjern afmærkningen (*Select – Deselect*).

g. Marker dernæst begge lag på Layer-paletten og træk med musen de afmærkede lag over på banner-billedet, hvorved motiv og udfyldning kommer over på banneret.

h. Vælg Flytte/*Move*-værktøjet for at flytte motivet til den ønskede placering.

7. Vælg Tekstværktøjet og tegn en tekstboks. Vælg skrifttype, -størrelse og -farve (i eksemplet er valgt Trajan Pro, 60 pt, baggrundsfarve fra værktøjslinien) og skriv den ønskede tekst. Teksten kommer ind som et selvstændigt lag.

8. Gem til slut banneret både i PhotoShop-format, for at bevare alle lag, og som .jpg, for at billedet kan indsættes på en webside.

Øvelse 7 - Filtre og lag

Arbejd videre med banneret fra [øvelse 6](#) i PhotoShop-formatet. Afprøv nogle forskellige filtre (fx Craquelure eller andet). Husk først at vælge det lag, der skal have tilføjet filter, fx motivlaget eller baggrundslaget. Gem billedet med et andet navn på dit eget drev.

Øvelse 8 – Pop Art

Ved hjælp af farveændrings-metoden i [øvelse 2](#) kan man lave et "Warhol-lignende" portræt – evt. ad et par omgange. Nedenfor en kopi af Warhols portræt af Marilyn Monroe, og fra et katalog på www.prada.com

Find et portræt og eksperimenter med farveændring af ansigt, hår, tøj, baggrund (evt. efter forudgående fritlægning) etc.

Adobe Acrobat - PDF

Adobe Acrobat er et både meget anvendeligt, omfattende og stort program. Foruden at muliggøre oprettelse af PDF-filer (portable document format) kan man i Adobe Acrobat 8 udføre stavekontrol, åbne tekstfiler, html, gif, bmp mv. som PDF, forsyne sine dokumenter med digital signatur, tildele adgangskoder, gøre sine publikationer klar til trykkeri, fremstille præsentationer etc.

Alle mulige typer dokumenter kan via Acrobat konverteres til PDF-format, som sikrer, at dokumenterne nøjagtigt bevarer deres oprindelige udseende og indhold, det være sig grafik, skrifttyper, formateringer, hyperlinks etc. Formatet er meget velegnet til distribution via mail, www, på cd-r, og kan vises ens på forskellige platforme (pc, mac, unix).

Mange forskellige filer i forskellige formater kan sammensættes til en PDF-fil, som man derefter kan søge i, redigere og udskrive – fx en InDesign-publikation, et Excel-regneark, et diagram - og kun printeren vil sætte grænser for, hvor store stykker papir i hvilke formater, der kan printes på.

Yderligere tilbyder Adobe en gratis Reader, som kan anvendes til at læse PDF-dokumenter på en PC, hvorved PDF-dokumenter i princippet kan være tilgængelige for alle, i modsætning til andre filformater, som kræver, at læseren køber eller får adgang til det program, filen er oprettet og gemt i.

Har du ikke Adobe Reader på din pc, kan den downloades fra Adobes hjemmeside:

Oprettelse af PDF-dokument fra MS-Office-programmer

Med Adobe Acrobat 9 installeret på din PC konverteres fx et Word-dokument let til PDF:

- opret og gem Word-dokumentet (.docx)
- vælg fanen *Acrobat*, knappen *Create PDF* i gruppen *Create Adobe PDF*.
- klik *Yes* i dialogboksen for at få gemt PDF-dokumentet
- navngiv dokumentet og bestem, hvor det skal gemmes og klik på *Save*.

Så konverteres dokumentet og åbnes derpå i Acrobat.

Dokumentet eksisterer nu både i det oprindelige format (i eksemplet som .docx) og en PDF-udgave, som datamæssigt typisk vil fylde langt mindre end originaldokumentet.

Oprettelse af PDF-dokument fra andre programmer

Konvertering til PDF fra andre programmer end MS Office-programmer foretages typisk via Udskrift-funktionen, hvor man i stedet for en fysisk printer vælger den "virtuelle printer" Adobe PDF.

Der navngives og gemmes på samme måde som ovenfor beskrevet. Denne metode kan også anvendes fra Microsoft-programmer.

Øvelse 9 – Oprettelse af et PDF-dokument fra flere forskellige dokumenter

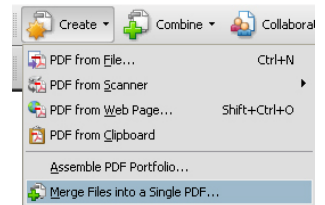
1. Kopier fra N-drevet til S-drevet:

InDesign-filen (et DTP-dokument) **gumlink.indd**
PowerPoint-filen **Gumlink-præsentation.pptx**
Word-dokumentet **Tyggegummi.docx**

2. Åbn Adobe Acrobat 9 Professional.
3. Saml de tre kopierede filer til én PDF-fil:

Vælg knappen *Create – Merge Files into a Single PDF...*
og vælg knappen *Add Files...* i den dialogboks, der kommer frem.

Vælg den første fil, der skal indgå (fx gumlink.indd), klik på *Add files* og vælg igen knappen *Add Files ...* indtil alle tre filer findes i oversigten.

Klik på knappen *Combine Files* og dernæst på *Save* for at gemme det nye PDF-dokument.

4. Kontroller PDF-dokumentet.
5. Sammenlign de to dokumenters fil-størrelse (gå i Stifinder, højreklik på dokumentnavnet, vælg Egenskaber).
6. Ønsker du at redigere i PDF-dokumentet, kan det foregå i Adobe Acrobat 9 – ikke i Reader'en – ved at vælge *Tools – Advanced Editing – TouchUp Text Tool*.